

Kázání v Liptále na 3. neděli adventní 12. prosince 2004

1.Timoteovi 4,1-11 Duch výslovně praví, že v posledních dobách někteří odpadnou od víry a přidrží se těch, kteří svádějí démonskými naukami, jsou pokrytci, lháři a mají vypálen cejch na vlastním svědomí. Zakazují lidem ženit se a jíst pokrmy, které Bůh stvořil, aby je s děkováním požívali ti, kdo věří a kdo poznali pravdu. Neboť všechno, co Bůh stvořil, je dobré a nemá se zavrhouvat nic, co se přijímá s díkyvzdáním. Vždyť je to posvěceno Božím slovem a modlitbou. Toto bratřím zdůrazňuji a budeš dobrým služebníkem Krista Ježíše, vychovaným slovy víry a pravého učení, které sis osvojil. Bezbožné a dětinské báje odmítej. Cvič se ve zbožnosti. Cvičení těla je užitečné pro málo věcí, avšak zbožnost je užitečná pro všechno a má zaslíbení pro život nynější i budoucí. Věrohodné je to slovo a zaslouží si plného souhlasu. Proto se namáháme a zápasíme, že máme naději v živém Bohu, který je Spasitel všech lidí, zvláště věřících. To přikazuj a tomu uč.

Podle prorockého slova, které nám oznamuje Kristův apoštol, má být jedním ze znaků blížícího se konce tohoto věku odpad lidí od víry v Krista. Je-li tomu tak, pak skutečně žijeme na konci věků. Vždyť v posledních padesáti letech se z křesťanského národa žijícího v Čechách, na Moravě a ve Slezsku stal národ převážně světský. Řeč statistik to jasně ilustruje: Počet členů naší církve poklesl za posledních padesát let ze tří set tisíc na sto dvacet tisíc.

V takové době se obyčejně zvyšuje aktivita různých sekt. Při otevřených hranicích a svobodě slova k nám přicházejí propagátoři nejrůznějších náboženských a pseudonáboženských myšlenek a mnozí z nich získávají své příznivce právě mezi lidmi v dětství pokřtěnými. Apoštol vystihuje jejich podstatu několika rysy: Jejich nauky jsou démonské. Teď myslím předně na satanismus, jehož vyznavačům se sugeruje, že bohem je každý z nich a že tudíž mají jednat tak, jak jim napovídá jejich JÁ. U většiny náboženských skupin jsou vůdcové motivováni předně osobním prospěchem. V USA se říká, že nejjistější cesta ke zbohatnutí je založit si svou vlastní církev. Tomu odpovídá i označení takových vůdců „pokrytci a lháři“. Vymýšlejí nauky, kterými by důvěřivé, většinou nešťastné nebo duševně slabé lidi ovládli, aby pak bohatli z jejich příspěvků. U všech sekt je typické, že lidem zakazují samostatně myslet. Říká se tomu vymývání mozků. Sektářští vůdcové dávají sice lidem do rukou Bibli, ale k ní vždy ještě přesný návod na to, co číst a jak tomu rozumět. Je však třeba připomenout, že mnoho lidí se rádo nechá vést jako nevědomé ovce, protože myslet bolí a nechat za sebe rozhodovat jiné je pohodlnější než se rozhodovat sám. K oblíbeným tématům sekt patří sexualita – ať už omezovaná nebo naopak uvolněná – a různé předpisy týkající se stravy a životního stylu. Cílem je ovládnout lidi v jejich myšlení, a pak i jednání.

Většina lidí v naší zemi však neodpadá od víry přičiněním sekt, ale pod vlivem náboženské lhostejnosti, agnosticizmu. Nemůžeme poznat, jestli nějaký bůh je nebo není, říkají. Také v našich rodinách je mnoho takových pochybovačů. Důvod jejich lhostejnosti může být jednak v obecné protináboženské náladě, ale i ve lhostejnosti a vlažnosti těch, kteří ještě do kostela chodí. Položme si každý otázku: Je pro naše okolí svědectví o naší víře dost přesvědčivé? Modlíme se za víru svých příbuzných a přátel nebo jim spíše jejich nevěru vyčítáme, či o ní vůbec nemluvíme? A v čem je vlastně přesvědčivost pravé víry, které by druhé zaujala a získala?

Není to v nějakém přísném sebeodříkání. Někteří lidé to sice obdivují, když věřící určitých církví nejdí vepřové, nepijí ani kávu ani alkohol. Ale pro většinu lidí to není důkaz víry, spíš fanatismu. Lidí spíše zaujme upřímná, nenásilná a současně pravdivá a přesvědčivá zbožnost. Tak to říká i apoštol: „**Cvičení těla je užitečné jen pro málo věcí.**“ Tím se myslí cvičení vůle odpíráním životních požitků, tzv. askese. Zbožnost je užitečná pro všechno a má zaslíbení pro současnost i budoucnost.

Zbožnost můžeme definovat jako praktikování víry navenek i uvnitř. Každá církev se vyznačuje některými typickými rysy své zbožnosti. Co je typické pro evangelickou zbožnost? Mládež to vyjádřila takto: Věřit v Trojjediného Boha; dodržovat Desatero; modlit se; číst Bibli a řídit se jí; chodit na bohoslužby; vydávat svědectví; pomáhat potřebným; oslavovat Boha. Vybereme-li to zvláště typické, pak k evangelické zbožnosti patří Bible jako Boží slovo pro konkrétní životní cestu. Co k naší zbožnosti nepatří, je vnější okázalost (křížování, klekání, bohatá výzdoba kostelů), zato k ní patří střízlivost. Nevidět hned za vším d'ábla, neděsit se tajemna a nespekulovat o záhadách, nedémonizovat ani neposvěcovat ani lidi, ani předměty, ani události. K tomu nás vede i náš apoštol tím zásadním slovem: „**Všechno, co Bůh stvořil, je dobré, a nemá se zavrhouvat nic, co se přijímá s díkyvzdáním.**“ Nic není špatné ve své podstatě. Špatným se to

stává teprve nesprávným užíváním. Například alkohol, sexualita, ale také energie atomu nebo jiné technické vynálezy. Myslím, že tato svoboda k přijímání života a jeho darů, je typická právě pro evangelickou zbožnost. Nic není výslovně zakázáno. Máme velikou svobodu. Hřích je to, co není z víry; láska přikrývá množství hříchů tam, kde sáhneme vedle. Ale nesmí se přeslechnout právě ta důležitá podmínka: „**Všechno se posvěcuje slovem Božím a modlitbou.**“ To by mohlo znít nebezpečně: Pomodlím se a posvětim si všechno, třeba i všelijakou špatnost. Ale je tu pojistka: Vše musí projít mírou Božího slova. Proto je Bible pro evangelíky neodmyslitelná. A proto právě evangelická zbožnost je nejvíc ohrožena (na hraně mezi vírou a nevěrou), protože odtržená od Písma se může stát svévolí a hříchem. Proto se musíme stále cvičit ve zbožnosti, aby nám křesťanská svoboda nepřerostla přes hlavu, aby nám šíře stvoření a lidského hloubání nad ním nezakryla Boha. Tím východiskem pro nás musí být ten intimní prostor slova Božího a modlitby odkud roste náš vztah ke světu a k bližnímu do veliké šíře, abychom se do něj zase vrátili s prosbou: „Pane, dej mi poznat, co je pro mě dobré a co mě od tebe vzdaluje. Očisti mne od všeho zlého a upevni v činění dobra.“

Evangelická zbožnost je náročná právě v tom, že nepředpisuje předem, co se může a co se nesmí, co je dobré a co je špatné. Ke všemu se člověk propracovává přes Boží slovo a modlitbu, nejlépe ve společném hledání a nalézání s druhými. Také apoštol tu náročnost vyjadřuje výrazy: „namáháme se a zápasíme“. Ale není to marný zápas, není to mávání rukou do prázdna, boj s větrnými mlýny. Důvodem k tomu úsilí o evangelickou svobodu je, že máme naději v živém Bohu, Spasiteli všech lidí, zvláště věřících. Naděje je po lásce největším darem pro tento věk. Naděje na klidný život, naděje na obrat k dobrému v kritických situacích, naděje na naplnění všech snů a tužeb ve věčném životě s Bohem. Základ naděje je v tom, že Bůh je živý. V čem to poznáváme, že Bůh je živý? Mládež zmínila hlavně to, že nám dává každý nový den a s ním mnoho darů. Vedle této vnější zkušenosti sluší jmenovat i zkušenost vnitřní: Boží promlouvání skrze lidi a události i skrze Písmo, a také přímo k našemu srdci. Písmo nám uvádí mnoho důkazů o tom, že Bůh je živý. Připomněli jsme si příběh obleženého Jeruzaléma. Mluvíci asyrského krále se vysmívá víře Judejců, že je Hospodin vysvobodí z jeho ruky. A vyjmenovává mnoho bohů okolních národů, kteří své vyznavače nevysvobodili. A král Chizkijáš tomu rozumí, když se modlí: „**Protože to nejsou bohové, nýbrž dílo lidských rukou, dřevo a kámen, proto je zničili. Ale teď, Hospodine, Bože náš, zachraň nás prosím, ať poznají, ...že ty, Hospodine, jsi Bůh, ty sám.**“ Jeruzalém byl zázračně osvobozen. Tato zkušenost s modlitbou podpírá naši naději a víru, že Bůh je živý. Ale i když to dopadne jinak, i když se modlíme a Bůh rozhodne po svém, pro víru to není důkaz, že Bůh neexistuje; spíš pro to, že jeho cesty nejsou jako naše a jeho myšlení se liší od myšlení našeho. Nejpevnějším základem naší naděje jest a zůstane život Ježíše Krista, jeho boj se smrtí, z něhož díky Božímu vysvobození vyšel vítězně. Proto se namáháme a bojujeme, proto žijeme v duchu náročné evangelické zbožnosti, že máme základ v Božím slovu a naději v živém Bohu, který je v Kristu Spasitelem všech lidí, zvláště těch, kteří mu důvěřují. Amen

Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti, že povolal naše reformační otce, aby lidem otvírali cestu k veliké svobodě Božích dětí, založené na tvém svatém slovu. Vyznáváme, že se někdy té svobody bojíme využívat, aby se nám nevymkla z rukou, že sebe i druhé ostře sledujeme, a pak se nám ztrácí radost. Pomož nám, abychom se uměli víc radovat z daru života, měli odvahu jít kus cesty i s lidmi nevěřícími, přitom neztratit spojení s tebou. Neboť ty jsi Bůh živý, který nám v Kristu ukázal, jak se radovat s radujícími a plakat s plačícími. Amen

Čtení: 2Král 18,31-36;19,14-19 * Poslání: Mt 6,25n.33n * Písně 261,638,366,259,67 /3/